

Europass Önéletrajz

Személyi adatok

Vezetéknév / Utónév(ek)

Cím(ek)

Telefonszám(ok)

E-mail(ek)

Állampolgárság

Születési dátum

Neme

Dr. Pál József

6726 Szeged, Bérkert 29. Magyarország

+36 62 546 790

kapcsrh@rekt.u-szeged.hu

Magyar

1953. Január 18.

Férfi

Mobil: +36 70 4399214

Szakmai tapasztalat

Időtartam

Foglalkozás / beosztás

Főbb tevékenységek és
feladatkörök

A munkáltató neve és címe

Tevékenység típusa, ágazat

1976-1986

gyakornok, majd tanársegéd és adjunktus

oktatás, kutatás

JATE Bölcsészettudományi Kar Összehasonlító Irodalomtudományi
Tanszék

oktatás, kutatás

Időtartam

Foglalkozás / beosztás

Főbb tevékenységek és
feladatkörök

A munkáltató neve és címe

Tevékenység típusa, ágazat

1986-tól

egyetemi docens

oktatás, kutatás

JATE Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék

oktatás

Időtartam

Foglalkozás / beosztás

Főbb tevékenységek és
feladatkörök

1989-től

tanszékvezető

oktatás, kutatás, igazgatás. Az olasz nyelv és irodalom oktatásának
átszervezése.

A munkáltató neve és címe	JATE Olasz Tanszék
Tevékenység típusa, ágazat	oktatás
Időtartam	1991-1992
Foglalkozás / beosztás	oktatási rektorhelyettes
Főbb tevékenységek és feladatkörök	oktatás, kutatás, igazgatás
A munkáltató neve és címe	JATE
Tevékenység típusa, ágazat	oktatás
Időtartam	1992-1994
Foglalkozás / beosztás	dékán
Főbb tevékenységek és feladatkörök	oktatás, kutatás, igazgatás. Új szakok indultak és új képzési formák jöttek létre. Hét intézmény bevonásával megalapította a magyarországi bölcsészdekánok kollégiumát.
A munkáltató neve és címe	JATE – Bölcsészettudományi Kar
Tevékenység típusa, ágazat	oktatás, igazgatás
Időtartam	1995-1998
Foglalkozás / beosztás	tudományos igazgató
Főbb tevékenységek és feladatkörök	Számos rendezvény szervezése, amelynek szakmai eredményeit olasz folyóiratok, illetve hét egyéb kötet tartalmazza. Fraknói Vilmos és Klebelsberg Kunó szellemi hagyatéka alapján megalapította a Fraknói Történeti Intézetet, amelyet felvettek a Rómában működő, nagy presztizsű (pl. Német Régészeti Intézet) nemzetközi akadémiák közé elismertetve ezáltal az ott tudományos kutatásokat.
A munkáltató neve és címe	Római Magyar Akadémia
Tevékenység típusa, ágazat	kutatásszervezés, kutatás, oktatás a római La Sapienza egyetemen
Időtartam	1996-tól
Foglalkozás / beosztás	egyetemi tanár
Főbb tevékenységek és feladatkörök	oktatás, kutatás
A munkáltató neve és címe	JATE (köztársasági elnöki kinevezés)
Tevékenység típusa, ágazat	oktatás
Időtartam	1998-2000
Foglalkozás / beosztás	helyettes államtitár
Főbb tevékenységek és feladatkörök	A nemzetközi kapcsolatok, a külföldi Magyar Intézetek felügyelete, a határon kívüli magyar kultúra, és a művészeti szféra szervezése. A külföldi intézetek új működésének kidolgozása, a Collegium Hungaricumok (Róma, Bécs, Berlin, Párizs, Moszkva) feladatainak kidolgozása.
A munkáltató neve és címe	Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Tevékenység típusa, ágazat	oktatás, közigazgatás, tudományszervezés
Időtartam	2000-től (több turnusban)
Foglalkozás / beosztás	tanszék és intézetvezető

Főbb tevékenységek és feladatkörök	oktatás, kutatás, igazgatás
A munkáltató neve és címe	Szegedi Tudományegyetem Olasz Tanszék, Romanisztika Intézet
Tevékenység típusa, ágazat	oktatás
Időtartam	2001-től
Foglalkozás / beosztás	<i>alapító és vezető</i>
Főbb tevékenységek és feladatkörök	Giorgio Pressbugerrel, a budapesti Olasz Kulturális Intézet vezetőjével Szeged egyik reprezentatív épületében megalapította az azóta is működő Olasz Kulturális Központot.
A munkáltató neve és címe	Olasz Kulturális Központ
Tevékenység típusa, ágazat	oktatás, kulturális igazgatás
Időtartam	2003-tól
Foglalkozás / beosztás	<i>tiszteletbeli konzul</i>
Főbb tevékenységek és feladatkörök	Olaszország magyarországi képviselete
A munkáltató neve és címe	Olasz Köztársasági Elnök
Tevékenység típusa, ágazat	közigazgatás
Időtartam	2011. január-2014. december 1.
Foglalkozás / beosztás	<i>nemzetközi és közkapcsolati rektorhelyettes</i>
Főbb tevékenységek és feladatkörök	A rektor felkérése alapján helyettesíti a rektort nemzetközi és közkapcsolati ügyekben
A munkáltató neve és címe	Szegedi Tudományegyetem
Tevékenység típusa, ágazat	oktatás, közigazgatás

Egyéni készségek és kompetenciák

Anyanyelv(ek)

Egyéb nyelv(ek)

Önértékelés

Európai szint (*)

Angol

Francia

Olasz

magyar

Szövegértés				Beszéd				Írás	
Hallás utáni értés		Olvasás		Társalgás		Folyamatos beszéd			
C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó
C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó
C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó	C2	Mesterfokú nyelvhasználó

(*) Közös Európai Referenciakeret (KER) szintjei

Társas készségek és kompetenciák

- átlagon felüli kommunikációs készségek
- csapatszellem
- empátia
- Önismeret és mások megismerésének képessége
- kapcsolatteremtő- és építő képesség
- rugalmas problémamegoldó képesség
- Konstruktivitás (utilitas elvének megvalósítása az emberi kapcsolatokban, hozzájárulás a közösségek fejlődéséhez ötletekkel, hasznos javaslatokkal)
- tolerancia, mások véleményének elfogadása
- Konfliktus-kezelési, motiválási képesség
- kiváló alkalmazkodási készség multikulturális környezethez
- idegennyelvű környezetben szerzett szakmai tapasztalatok
- Kooperációs szemléletmód.

Szervezési készségek és kompetenciák

- kiváló szervezőképesség
- irányítói és vezetői tapasztalatok

Számítógép-felhasználói készségek és kompetenciák

- alapos számítógép felhasználói ismeretek
- a Microsoft Office™ eszközök (Word, Excel, PowerPoint, Access) megfelelő ismerete és alkalmazása
- Internet

Járművezetői engedély(ek)

B kategória

Tudományos fokozatok, szakmai díjak

Megszerzés éve Fokozat/Szakmai díj	1978 Summa Cum Laude egyetemi doktor (<i>A halál ábrázolása a neoklasszikus irodalomban</i> című dolgozattal)
Megszerzés éve Fokozat/Szakmai díj	1983 Az irodalomtudomány kandidátusa (<i>A neoklasszicizmus poétikája</i> című disszertációval)
Megszerzés éve Fokozat/Szakmai díj	1995 Habilitáció irodalomtudományból
Megszerzés éve Fokozat/Szakmai díj	2000 Magyar Tudományos Akadémia doktora (<i>Az Isteni színjáték nyelvi és tipológiai szimbolizmusa</i> c. munkával)
Megszerzés éve Fokozat/Szakmai díj	2003 Olasz Köztársasági érdemrend (az elnöktől, tudományos és oktató munkámért)
Megszerzés éve Fokozat/Szakmai díj	2010 Nemzetközi Flaiano-díj (az italianisztikában kapható legmagasabb szakmai díj)
Megszerzés éve Fokozat/Szakmai díj	2010 Magyar Tudományos Akadémia Nívódíja (Dante-könyvemért)
Megszerzés éve Fokozat/Szakmai díj	2012 Magyar Érdemrend Tisztikeresztje

Tudományos és oktatói munkám jelentős mértékben fedi egymást.
Fő területei:

I. XVIII. századi kutatások

A XVIII. század volt az a művelődéstörténeti korszak, amellyel először foglalkoztam: egyetemi doktori értekezésemet a halál neoklasszikus ábrázolása címmel írtam, s a XVIII-XIX. század olasz, francia, angol, német és magyar irodalmát és képzőművészetét tárgyaltam az összehasonlító irodalom- és művészettörténet módszerével. A kandidátusi fokozatot poétikatörténeti dolgozattal szereztem. **A neoklasszicizmus poétikája** című disszertáció könyv alakban 1988-ban az Akadémiai Kiadónál megjelent. A későbbiek során több újabb, témájukat tekintve ide tartozó kérdéskört vizsgáltam, így Kazinczy folyóiratát, az Orpheust, illetve a XVIII. századi hermetikus hagyományt. A felvilágosodás „árnyékos oldalát” összefoglaló tanulmány az egyik AILC-kötetben németül jelent meg. Számos előadást tartottam konferenciákon, egyetemeken. A könyv második kiadása előkészítés alatt.

18. század első harmadának erdélyi régészeti mozgalmáról és az olasz magyar kapcsolatokról szól 2010 legvégén a veronai egyetemmel közös kiadásban megjelent kétkötetes (fakszimile, tanulmányok) mű, az **Epigrafi romane di Transilvania. Raccolte da Giuseppe Ariosti e postillate da Scipione Maffei**, Verona 2010. Az Akadémiai Kiadónál 2012-ben megjelent **1790 – Határ és szabadság az irodalomban** című tanulmánykötetem.

**II. Ikonológia,
szimbólumkutatás**

Az ikonológiai kérdésekkel való foglalkozás következett a XVIII. századi tanulmányokból (A. Canova síremlékei, Árkádia-pör), de kibővült elméleti megalapozással (Panofsky, Gombrich, Sez nec), amelyben nagy szerepe volt párizsi ösztöndíjas utamnak. Több kollégámmal közösen 1986-ban elindítottuk az **Ikonológia és műértelmezés** sorozatot, amelynek alapítója és főszerkesztője voltam. Az első öt tematikus kötetben egy-egy részkérdést mutattunk be részben saját írásainkkal, részben a nemzetközi szakirodalom legjavának a lefordításával. Így a hazai olvasóközönség, kollégáink, hallgatóink szisztematikus és pontos képet alkothattak az ikonológiáról, a hermeneutikáról, a tipológiai szimbolizmusról és a hermetikus hagyományról. Azért is volt ez fontos, mert az említett módszerek, szemléletmódok a 80-as években nemigen voltak Magyarországon ismertek. A projectumból nőtt ki a hallgatóim segítségével összeállított **Szimbólumtár**, amely mindmáig az egyetlen olyan tudományos igényű szimbólum szótár, amely összefüggéseiben és rendszeresen tárgyalja az egyetemes és a magyar kultúra jelképeit, témáit és motívumait. A nagy filológiai apparátussal felszerelt könyv a Balassi Kiadónál jelent meg először 1997-ben. Sikerére jellemző, hogy három papír kiadás (legutóbb 2006-ban) mellett elkészült CD-változata, és felkerült a világhálóra is.

**III. Komparatiztika,
világirodalom**

Az ösztönnést egykori professzoromnak, később szerzőtársamnak, Vajda György Mihálynak köszönhetem. Oktatói munkám homlokterében harminc esztendeje a világirodalom áll. Vajda professzor mellett az 1970-es évek végétől bekapcsolódtam az Akadémiai Kiadónál készülő, nyolc kötetre tervezett kiadvány munkálataiba. A vállalkozás egésze ugyan nem készült el, de az utolsó kötetnek szánt világirodalmi repertórium igen. A kettőnk nevével jelzett **A világirodalom története évszámokbant** (Akadémiai

Kiadó, 1988) ma is használják. Ehhez kapcsolódott a szegedi egyetemen megjelent *A XX. század irodalom kronológiája, 1901-1980* (Szeged, 1991). Komparatiztika területén végzett munkám eredményeként 1999-ben átvehettem (Szili Józseffel együtt) az egyik legjelentősebb Magyarországon kiadott, idegen nyelvű irodalomtudományi folyóirat főszerkesztői helyét. A **Neohelicon. Acta Comparationis Litterarum Universarum** a világ jelentős irodalomtudományi könyvtáraiban, tanszékein megtalálható, az Akadémiai Kiadó nyilvántartása szerint nagy idézettséggel rendelkezik. Az utóbbi években felkérést kaptam, hogy az Akadémiai Kiadó alaptankönyv sorozatának egyik kötetét létrehozam. A **Világirodalom** ezer oldalon mutatja be hatalmas anyagát, az egyiptomi papiruszoktól a kortárs írókig. A munkatársak között több akadémikus, professzor szerepel. A kötet újabb kiadást ért meg 2008-ban, eddig legalább hatezer példányban fogyott el.

IV. Dante Alighieri

Dante költészetével egyetemi hallgató korom óta foglalkozom. Előadásokon és Lectura Dantisokon tanítom. Tanulmányaimat olasz és angol nyelven közöltem. Önálló monográfiám egyben MTA doktori értekezésem volt. **„Silány időből az örökkévalóba”. Az Isteni színjáték nyelvi és tipológiai szimbolizmusa**, Szeged, 1997. Folyamatban van az ELTE Egyetemi Könyvtárában lévő XIV. századi **Dante-kódex** általam jegyzett olasz nyelvű kritikai kiadása. A facsimile közlést (és a szöveg átírását) tanulmányok egészítik ki. A reprezentatív publikáció másik főszerkesztője a veronai egyetem ismert dantista professzora. A nemzetközi szakma máris jelentős érdeklődést mutat a nem hagyományos módon megalkotott Dante-kódex iránt. A bemutatóra Veronában 2006. november 8-án került sor a köztársasági elnök jelenlétében. 2009-ben megjelent az Akadémiai Kiadónál **Dante. Szó, szimbólum, realizmus** c. monográfiám, amelyért Olaszországban megkaptam a legjobb italianisztikai művekért adott nemzetközi Flaiano díjat, Magyarországon pedig az MTA-Akadémiai Kiadó nívódíját (mindkettőt 2010-ben).

V. Magyar-olasz kapcsolattörténet

Korábbi, Dante, Vico, Croce magyarországi recepciójáról szóló tanulmányok után római tartózkodásom ideje alatt kezdtem el rendszeresen foglalkozni a magyar művelődéstörténet olaszországi emlékeivel. 1997-ben Rómában megjelentettem az **Annuario. Studi e documenti italo-ungheresi** című kötetet, Várady Imre, Koltay-Kastner Jenő, Gerevich Tibor, Kardos Tibor hagyományait felélesztve. Olasz folyóiratok tematikus magyar számának szervezése mellett, egy német kollégával közösen kiadtunk egy kötetet az egyik legjelentősebb határainkon kívül található műemlékről, római nemzeti templomunkról, a **Santo Stefano Rotondóról** (Wiesbaden, 2000). A reprezentatív kötet valamennyi eddigi ismeretünket tartalmazza az ókeresztény korban épített bazilikáról, amelyben 1455-óta magyar szerzetesek laktak és tanultak.

2002-ben elnyertem az NKFP-pályázatot: Magyar emlékek Olaszországban, jelenkori értékeink megőrzése. Az általam koordinált (00119/2002) projectumban két akadémiai intézet, az Országos Széchényi Könyvtár és több olasz egyetem vett részt. A három éves munka során 12 kötetet publikáltunk a témáról, s emellett jelentős hungarológiai anyag és módszertani ismeret gyűjtöttünk össze. Sok más mellett mind magyar, mind olasz nyelven kiadtuk az itáliai magyar emlékek teljességre törekvő, tudományos igényeknek megfelelő leírását és katalógusát. Szakmai mélységét, teljesség-igényét tekintve ez idáig egyedülálló a magyar emlékek külföldön témakörben.

Publikációs jegyzék közel 200 tétel, Id: <https://vm.mtmt.hu/search/slist.php?kozid=03361&lang=0>